Lood in drinkwater – Vragen met antwoorden

Hoe komt lood in drinkwater?
Door het gebruik van loden leidingdelen kan er lood in het drinkwater komen. Het gebruik van lood in drinkwaterleidingen is vanaf circa 1960 al niet meer toegestaan. Door de drinkwaterbedrijven zijn alle loden leidingdelen voor de watermeter al voor de eeuwwisseling vervangen. Loden leidingdelen komen dus alleen nog voor in oude leidinginstallaties in woningen. Om blootstelling aan lood te voorkomen wordt geadviseerd om de loden leidingdelen te vervangen. Soms komt er lood vrij bij de in gebruik name van nieuwe drinkwaterinstallaties. Het lood kan als verontreiniging aanwezig zijn op of in leidingdelen en appendages. Door voor in gebruik name goed te spoelen kan het lood worden verwijderd en blootstelling worden voorkomen.

Mag lood worden gebruikt in drinkwaterinstallaties?
Nee vanaf circa 1960 is het al verboden om gebruik te maken van lood als materiaal in drinkwaterinstallaties.

Hoeveel lood mag er in drinkwater aanwezig zijn?
De norm voor lood in drinkwater is maximaal 0,00001 g/l of wel 0,01 mg/l of wel 10 µg/l.

Hoe groot is het kans op lood in drinkwater?
Als er geen loden leidingdelen in de drinkwaterinstallatie aanwezig zijn dan is dan kans zeer gering dat er lood kan worden aangetroffen in de installatie. Soms kan er een tijdelijke verhoging plaatsvinden bij het in gebruik nemen van een nieuwe installatie. Door voor de in gebruik name goed te spoelen kan het risico op blootstelling worden vermeden.

Wat is het risico van blootstelling aan lood?
Lood kan schadelijk zijn voor de mens. Het lood vormt alleen een risico als het in ons lichaam kan komen. Dat kan door inname via ons voedsel en drinkwater. Om het risico te beperken moeten we er dus voor zorgen dat we geen voedsel eten en drinkwater consumeren dat is verontreinigd met lood.

Hoe kan lood in je lichaam komen?
Via ons voedsel en drinkwater kan lood in ons lichaam komen. Als voedsel wordt geproduceerd op met lood verontreinigde grond dan kan dit in het voedsel terecht komen. Na het eten van voedsel met lood verontreiniging kan het in je lichaam terecht komen. Als drinkwater in contact komt met leidingmaterialen of appendages die lood bevatten dan kan dit in het drinkwater terecht komen. Via de consumptie van met lood verontreinigd drinkwater kan het in het lichaam komen.

Wat doet lood in je lichaam?
Lood kan enkele vitale functies in het lichaam verstoren zoals die van het centraal zenuwstelsel, de hersenen en het hart, de bloedvaten en de nieren. Negatieve effecten zijn vooral beschreven bij baby's, jonge kinderen en zwangere vrouwen.

Hoe kan ik het risico op blootstelling beperken?
Voorkomen dat je met lood verontreinigd voedsel eet. Voorkomen dat je met lood verontreinigd drinkwater consumeert. Wanneer een kraan voor consumptie langdurig (meer dan 8 uur) niet is gebruikt dan kun je deze voor gebruik eerst minimaal twee minuten doorspoelen. Als het drinkwater aantoonbaar is verontreinigd dan kun je voor de consumptie gebruik maken van verpakt water in flessen of pakken. Het gebruik van met lood verontreinigd drinkwater voor handen wassen, douchen, toilet spoelen, wasmachine en vaatwasser vormt geen risico.

Hoe wordt onderzoek naar lood in drinkwater uitgevoerd?
Het onderzoek naar lood in drinkwater vindt plaats door middel van een steekproef op een willekeurig moment en een willekeurig tappunt in een woning of gebouw. Voor een standaard onderzoek wordt de bemonstering uitgevoerd volgens internationale standaarden en normen. De uitvoering door OMEGAM-Water vindt plaatst volgens een kwaliteitssysteem dat wordt gecontroleerd door de Raad voor Accreditatie.

Wat kost een onderzoek naar lood in drinkwater?
Een onderzoek naar lood in drinkwater kost per tappunt circa € 130,00. Dat is exclusief btw en inclusief de voorrijdkosten, uitvoering van bemonstering, transport en analyse volgens erkende normen en de rapportage met een overzicht van de uitkomsten en toetsing. Het onderzoek kan op normale werkdagen en gedurende kantoortijden

worden uitgevoerd. Wanneer het onderzoek op een specifiek moment of op een andere wijze dan normaal moet worden uitgevoerd dan kan een toeslag op de tarieven worden gehanteerd.

Eerste water uit de kraan onderzoeken?

Een standaard onderzoek van de kwaliteit van drinkwater wordt uitgevoerd door het water te verzamelen uit een representatieve tapkraan na verwijderen van de perlator of straalbreker en nadat een stabiele temperatuur is bereikt. Dit wordt een "systeemcontrole" genoemd. Er kan ook worden gekozen om het eerste water uit de kraan te verzamelen. Dit noemen we "tappunt controle" en is minder representatief voor het normale gebruik, maar kan een beeld geven van de uiterste situatie. Als er voor wordt gekozen om het eerste water uit de kraan te onderzoeken dan wordt geadviseerd om direct hierna ook een monster te nemen op de "normale" wijze na doorstromen. Het verschil in concentratie kan belangrijke informatie geven over de ophoping bij stilstand in uittapleidingen.

Wat te doen als er lood wordt aangetoond in het drinkwater?

Als er lood wordt aangetoond in het drinkwater dan zijn er waarschijnlijk loden leidingdelen aanwezig. Geadviseerd wordt om deze delen te verwijderen en te vervangen door moderne materialen die zijn toegestaan in drinkwater. Geadviseerd wordt om de consumptie van het verontreinigde drinkwater te voorkomen en voor drinkwater gebruik te maken van water in verpakkingen en flessen.

Hoe nauwkeurig is de analyse van lood in drinkwater?

Net als bij iedere meting of bepaling is er ook bij de analyse van lood in drinkwater sprake van een standaard afwijking. Deze is afhankelijk van de omstandigheden en aanwezigheid van overige stoffen in het drinkwater. Bij de uitvoering van de monstername en analyse wordt deze spreiding zo beperkt mogelijk gehouden. De grootste spreiding in resultaten wordt veroorzaakt doordat de concentratie lood in drinkwater per tapkraan en per moment sterk kan verschillen. Dit wordt onder andere beïnvloed door de temperatuur van het water, de gebruikte materialen, de locatie, het tijdstip en de standtijd van het water in de leidingen.

Meer weten over lood in drinkwater?

De gezondheidsraad heeft in 2019 twee brochures uitgebracht met informatie over lood in drinkwater. Een link naar deze documenten kunt u vinden op onze website via de link WWW.OMEGAM-WATER.NL .

Onderzoek laten uitvoeren naar lood in drinkwater?

Wilt u onderzoek laten uitvoeren naar lood in drinkwater, neem dan contact met ons op via klantenservice@omegam-water.nl .
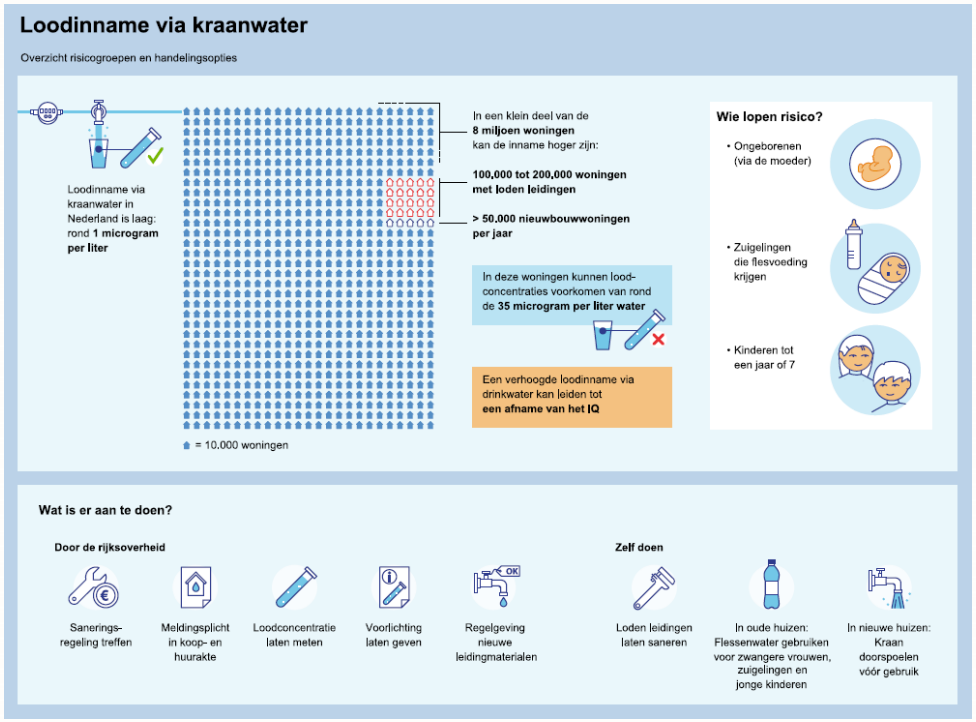
Afbeelding: Loodinname via kraanwater - bron: Gezondheidsraad, nummer 2019/18, datum 6 november 2019